

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Mgr. Z. K., Ph.D.**, zast. Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem, se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, zast. JUDr. Danielem Volopichem, advokátem, se sídlem Vlastina 602/23, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2020, č. j. KUJCK 43231/2020, a ze dne 15. 7. 2020, č. j. KUJCK 67476/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 2. 2021, č. j. 38 A 3/2020 - 120,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 2. 2021, č. j. 38 A 3/2020 - 120, **se zrušuje** a věc se **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Městský úřad Písek, odbor výstavby a územního plánování (dále jen „správní orgán prvního stupně“), změnil rozhodnutím ze dne 6. 8. 2019, č. j. výst/49704838/0/2019/ČŽ - 13/ZMUS/Rozh (dále jen „rozhodnutí o změně územního rozhodnutí R4 Mirotice, rozšíření“), územní rozhodnutí ze dne 2. 6. 2014, č. j. výst/384439243/1/2013/ČŽ - 9/ÚŘUS/Rozh.

[2] Rozhodnutím ze dne 13. 11. 2019, č. j. výst/123111651/0/2019/ČŽ - 8/ZMUS/Rozh (dále jen „rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Čimelice - Mirotice“), správní orgán prvního stupně změnil územní rozhodnutí ze dne 6. 3. 2009, č. j. výst/328/1281/07/Kl.

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 4. 2020, č. j. KUJCK 43231/2020 (dále jen „napadené rozhodnutí I.“), změnil rozhodnutí o změně územního rozhodnutí R4 Mirotice, rozšíření tak, že „[v]e výroku rozhodnutí stanovené podmínky pro umístění a projektovou přípravu stavby se doplňují podmínky pod bodem 48., 49., 50., převzaté ze závazného stanoviska Krajské hygienické stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích, č.j. KHSJC 33851/2018/HOK PI, spis. Zn. S-KHSJC 33851/2018, ze dne 10. 1. 2019. Jedná se o následující podmínky:

48. Nejpozději v dokumentaci pro stavební povolení na akci „D4 Mirotice, rozšíření“ musí být předložena aktualizovaná akustická (hluková) studie a na jejím základě musí být v dokumentaci pro stavební povolení jednoznačně zvolena a navržena účinná protihluková opatření, která zajistí, aby při budoucím provozu na navrhovaném úseku dálnice D4 nebyly v akusticky chráněných prostorech překračovány hygienické limity hluku. 49. Pokud budou u některých staveb zvolena individuální protihluková opatření (OPHO) musí být zajištěno, aby před částí jejich obvodového pláště, významnou z hlediska pronikání hluku zvenčí do chráněného vnitřního prostoru staveb pro bydlení, pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a funkčně obdobných staveb, nebyly překračovány hygienické limity hluku stanovené pro chráněné venkovní prostory staveb.

50. V projektové dokumentaci pro stavební povolení musí být (např. aktualizací příslušné části akustické studie) vyřešeno, že po celou dobu provádění stavebních prací hluk ze stavební činnosti a souvisejících činností při realizaci stavby nebude překračovat v akusticky chráněných prostorech v okolí hygienické limity.“ Ve zbytku rozhodnutí o změně územního rozhodnutí R4 Mirotice, rozšíření potvrdil.

[4] Žalobce brojil odvoláním rovněž proti rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Čimelice – Mirotice. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 7. 2020, č. j. KUJCK 67476/2020 (dále jen „napadené rozhodnutí II.“), uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změnil v prvním odstavci výroku tak, že „[m]ěstský úřad Písek, odbor výstavby a územního plánování, jako stavební úřad příslušný podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), obdržel žádost Ředitelství silnic a dálnic ČR (IČO 65993390), na Pankráci 546/56, Nusle, 140 00 Praha, o změnu územního rozhodnutí vydaného městským úřadem Mirotice, odborem výstavby, životního prostředí a dopravy, č.j. Výst. 328/1281/07/KI, ze dne 6. 3. 2009 (v právní moci dne 13. 6. 2009), jímž byla umístěna stavba pod původním označením: „rychlostní komunikace R4 Čimelice – Mirotice“ v katastrálním území Mirotice, Boudy, Rakovice, Krsice, Dolní Nerestce. Na základě posouzení podané žádosti v řízení, v němž bylo využito zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, v platném znění, rozhodl Městský úřad Písek, odbor výstavby a územního plánování, o změně územního rozhodnutí ve věci stavby pod současným označením „D4 Čimelice – Mirotice“ následujícím způsobem s tím, že provedená změna se týká umístění stavby na pozemcích: ...

Ve výroku rozhodnutí stanovené podmínky pro umístění a projektovou přípravu stavby se doplňují o podmínku pod bodem 51., doslovně převzatou ze závazného stanoviska krajské hygienické stanice jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích, č.j. KHSJC 24008/2018/HOK PI, spis. zn. S-KHSJC 24008/2018, ze dne 11. 10. 2018. Jedná se o následující podmínku:

51. Nejpozději v dokumentaci pro stavební povolení na akci „D4 Čimelice – Mirotice“ musí být předložena aktuální akustická hluková studie a na jejím základě musí být v dokumentaci

pokračování

pro stavební povolení podle potřeby navržena účinná protihluková opatření, která zajistí, aby při budoucím provozu na navrhovaném úseku dálnice D4 nebyly v akusticky chráněných prostorech překračovány hygienické limity hluku.“ Ve zbytku uvedené rozhodnutí potvrdil.

II.

[5] Dvěma žalobami u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení napadených rozhodnutí I. i II. a rovněž rozhodnutí o změně územního rozhodnutí R4 Mirotice, rozšíření a rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Čimelice – Mirotice. Krajský soud nejprve usnesením ze dne 2. 10. 2020, č. j. 38 A 3/2020 - 49, spojil řízení o těchto žalobách ke společnému projednání a poté je zamítl jako nedůvodné rozsudkem ze dne 16. 2. 2021, č. j. 38 A 3/2020 - 120 (dále jen „napadený rozsudek“).

[6] Neztotožnil se s námitkami žalobce, které se týkaly tzv. „salámování“ projednávání stavby, neboť v daném případě bylo zřejmé, že nejprve došlo k posouzení vlivů na životní prostředí v roce 2000 pro stavbu rychlostní silnice původně nazvané R4 jako celku. Následně došlo k rozdělení na dvě samostatná územní řízení o umístění staveb (stavby úseku dálnice D4 Čimelice – Mirotice a D4 Mirotice, rozšíření), v rámci kterých byl proveden nový proces posuzování vlivů na životní prostředí (dále také jen „EIA“), který se týkal celého doposud nerealizovaného úseku dálnice D4. Cílem a účelem vedení dvou samostatných územních řízení o samostatných částech stavby D4 nebylo prosadit postupně obtížné cíle, což je jinak podstatou tzv. salámové metody.

[7] Krajský soud označil za podstatnou a klíčovou především otázku posouzení charakteru žalobcových nemovitostí (stodoly a zahrady). Od toho se podle krajského soudu odvíjelo i posouzení žalobních tvrzení stran nedostatečného vypořádání námitek týkajících se procesu EIA. K charakteru nemovitosti - stodoly, kterou žalobce označil za rekreační chalupu, krajský soud uvedl, že žalobce netvrdil ani neprokázal, že by přestavba stodoly na rekreační chalupu byla zahájena ve lhůtě dvou let od právní moci stavebního povolení vydaného v roce 1980. Ani žalobcovo tvrzení o vybudování jímky a vybetonování podlahy ve stodole podle krajského soudu nepotvrzují zahájení této stavby v uvedené lhůtě. Stavební povolení tudíž podle § 67 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „starý stavební zákon“), pozbylo platnosti. Tvrzené vybudování jímky, na které bylo vydáno samostatné stavební povolení, pak také na platnost povolení k přestavbě stodoly na rekreační chalupu nemělo vliv.

[8] Za nedůvodnou označil krajský soud i námitku nesprávného posouzení vlivu hluku na nemovitosti žalobce ve smyslu § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“). Vnitřní prostory stodoly nelze považovat za tzv. chráněné vnitřní prostory stavby, neboť předmětná stavba není určena k bydlení ani k rekreaci. Taktéž přilehlý pozemek zahrady nelze považovat za tzv. chráněný venkovní prostor, neboť svým charakterem nemůže být považován za pozemek sloužící k rekreaci.

[9] Krajský soud uzavřel, že na zahrnutí nemovitostí žalobce do posuzování vlivů na životní prostředí nemůže mít vliv jeho subjektivní záměr do budoucna užívat uvedené nemovitosti k rekreačním účelům. V rámci posuzování vlivů EIA dochází k posuzování

budoucích vlivů projednávaných záměrů na životní prostředí, tedy i na zdraví obyvatel podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Je však nutno vycházet z objektivních okolností a potřeb potenciálně dotčených subjektů. Z uvedeného důvodu neshledal důvodnými žalobcovy námitky týkající se nesouhlasu s potvrzujícími závaznými stanovisky ministra životního prostředí ze dne 4. 3. 2020, resp. 25. 5. 2020. Krajský soud neshledal závazné stanovisko ze dne 25. 5. 2020 ani vnitřně rozporným, což žalobce také namítal. Nezpracování jiné varianty řešení situace v části komunikace II/604 nebylo podle krajského soudu vadou průběhu posouzení vlivu na životní prostředí, neboť s ohledem na charakter žalobcových nemovitostí nebyl pro variantní řešení důvod.

[10] Ze stejného důvodu (pro povahu nemovitostí) podle krajského soudu nebyl důvodný ani požadavek na doplnění dokumentace související se sdělením Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 6. 5. 2020. Krajský soud přisvědčil žalovanému i v závěru, že požadavek na omezení rychlosti na přilehlé komunikaci nepředstavuje podmínku, která by měla místo v územním řízení. Týká se totiž až samotného užívání stavby, nikoliv jejího umístění, o němž jde nyní.

[11] Taktéž námitku vadného posouzení odvádění dešťových vod v rámci rozšíření komunikace II/121 nepovažoval krajský soud za důvodnou. Tvzení, že do příkopu u žalobcových nemovitostí poteče v důsledku rozšíření komunikace více vody, shledal za ničím nepodloženou hypotézu. Za obecnou námitku bez specifikace nesprávnosti závěrů žalovaného pak krajský soud označil žalobní tvrzení o nesouladu stavby úseků dálnice D4 s § 20 a § 23 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.

[12] Závěrem krajský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí uzavřel, že ani tato námitka není opodstatněná. Povinností žalovaného nebylo odpovédět na každý jednotlivý argument žalobce, nýbrž se srozumitelně a řádně vypořádat se všemi podstatnými námitkami. Tomu žalovaný dostál.

III.

[13] Proti napadenému rozsudku se žalobce (dále jen „stěžovatel“) brání kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek i napadená rozhodnutí I. a II.

[14] Stěžovatel prvořadě namítá, že se s ohledem na závěry žalovaného, které v napadených rozhodnutích I. a II. vyjádřil k platnosti stavebního povolení z roku 1980, když dovodil, že pozbylo platnosti z důvodu nezahájení stavby, soustředil v řízení o žalobě na prokázání toho, že přestavba stodoly na rekreační chalupu byla zahájena. Krajský soud se však v napadeném rozsudku nezabýval pouhým zahájením stavby, nýbrž vyslovil, že stěžovatel v průběhu správních řízení ani v řízení o žalobě netvrdil nic o tom, že by stavba byla zahájena do dvou let od právní moci stavebního povolení, a takové tvrzení tudíž ani neprokázal. Podle stěžovatele je takový postup překvapivý, neboť krajský soud neuvedl, že své právní posouzení týkající se zachování platnosti stavebního povolení z roku 1980 založí na otázce, zda došlo k zahájení stavby ve lhůtě dvou let od právní moci stavebního povolení. Záměr, jak bude posuzovat platnost stavebního povolení v návaznosti na zahájení stavby, přitom krajský soud měl zjevně již v průběhu řízení, neboť při ústním

pokračování

odůvodnění zamítavého rozsudku tuto argumentaci uvedl. Stěžovateli však tento záměr nesdělil a nevyzval jej k doplnění tvrzení a uvedení důkazů. Žalovaný ale do té doby neargumentoval tím, že nedošlo k zahájení stavby v dané lhůtě, a právě proto je stavební povolení neplatné.

[15] Stěžovatel dále považuje za vadný i postup krajského soudu, který zamítl provedení důkazu rozhodnutím odboru výstavby a územního plánování ONV v Písku ze dne 28. 3. 1984, zn. Výst.332-5, 6 84-Ku/1742/83, který navrhoval např. v bodě 22 repliky k vyjádření žalovaného ze dne 30. 9. 2020. Stavební povolení k přestavbě stodoly bylo vydáno 4. 6. 1980, nabylo právní moci před koncem června 1980. Dvouletá lhůta platnosti stavebního povolení ve smyslu § 67 starého stavebního zákona by tak skončila koncem června 1982. Následně ale bylo dne 28. 3. 1984, tedy více než po třech letech a devíti měsících od nabytí právní moci stavebního povolení, vydáno rozhodnutí o prodloužení lhůty k dokončení stavby. Stavební úřad by však rozhodnutím nemohl měnit podmínky stavebního povolení, které by tou dobou již nebylo platné. Z toho je zřejmé, že stavební úřad považoval stavební povolení ze dne 4. 6. 1980 stále za platné. Pro zachování jeho platnosti bylo nutné, aby k zahájení stavby došlo před koncem června 1982. K výše zmíněnému chybnému posouzení ohledně platnosti stavebního povolení ze strany krajského soudu nemuselo dojít, pokud by uvedený soud provedl důkaz rozhodnutím ze dne 28. 3. 1984 a současně stěžovatele seznámil s tím, že hodlá zkoumat, kdy došlo k zahájení stavby. Nadto správní orgán prvního stupně v pozici nynějšího stavebního úřadu disponuje archivem stavebního úřadu, a proto mu rozhodnutí z roku 1984 bylo známo. Skutková podstata, z níž stavební úřad vycházel, je tudíž v rozporu se správním spisem.

[16] Stěžovatel dále polemizuje s posouzením, jež krajský soud vyslovil k povaze pozemku zahrady. Uvádí, že jako důkaz navrhoval rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980, čj. 459/80-Ad (dále jen „rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980“), o změně kultury pozemku na zahradu. Krajský soud však v napadeném rozsudku zmiňuje rozhodnutí z roku 1979 o změně kultury na zahrádku, které jako důkaz nepřipustil. Takové rozhodnutí (z roku 1979) však stěžovatel nenavrhoval. Z rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980 ale vyplývá, že daný pozemek má sloužit k individuální rekreaci. Krajský soud vyšel z toho, že v katastru nemovitostí ověřil, že je v něm daný pozemek veden jako „zahrada“, ale neodůvodnil, proč by zahrada nemohla být pozemkem pro rekreaci. Úmysl, aby pozemek zahrady sloužil k rekreaci, vyplývá právě z rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980, tudíž z důkazu, který krajský soud odmítl provést, a rovněž z určení, které užívání pozemku dal jeho vlastník, tedy stěžovatel. Krajský soud tím, že neprovedl navržený důkaz, nezjistil řádně stav věci a dopustil se pochybení v právním posouzení věci.

[17] Odůvodnění napadeného rozsudku týkající se pozemku – zahrady obsažené v odst. 40. napadeného rozsudku označil stěžovatel za nesrozumitelné pro nedostatek důvodů. Krajský soud zde vyslovil (poté, co budovu stodoly nepovažoval za chráněný vnitřní prostor podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví – poznámka soudu), že „[z]e stejného důvodu nelze považovat přilehlý pozemek zahrady za tzv. chráněný venkovní prostor, neboť svým charakterem nemůže být ve smyslu cit. ustanovení považována za pozemek sloužící k rekreačním účelům.“ Stěžovateli není zřejmé, jakou spojitost má skutečnost, že v bývalé stodole není žádná obytná místnost s posuzováním rekreačního využití

pozemku zahrady. Pozemek zahrady může sloužit k rekreaci bez ohledu na charakter vedle stojící budovy. Krajský soud tento svůj závěr nikterak blíže neodůvodnil. Stěžovatel má za to, že krajský soud měl dát účastníkům řízení možnost se i k této otázce vyjádřit a navrhnout případné důkazy podporující jejich tvrzení, například fotografie prokazující využívání pozemku k rekreaci.

[18] Stěžovatel dále za nesprávné považuje i právní posouzení týkající se ochrany před hlukem potud, že se na jeho nemovitosti nevztahují zákonné požadavky ochrany před hlukem ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví. Podle stěžovatele je tomu naopak. Stavba obsahuje obytné místnosti a zahrada slouží k rekreaci stěžovatele, tudíž se jedná o chráněný vnitřní a venkovní prostor ve smyslu § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví.

[19] Závěrem stěžovatel napadá vadné posuzování vlivů na životní prostředí, neboť v něm nebylo zahrnuto budoucí dokončení přestavby nemovitosti stěžovatele (stodoly) na rekreační chalupu. V rámci procesu EIA musí být zkoumán i budoucí vliv záměru s ohledem na případné budoucí využití zasažených nemovitostí. Odůvodnění napadeného rozsudku v odst. 41. vztahující se k této námitce (viz odst. [9] výše) je pro stěžovatele navíc nesrozumitelné. Stěžovatel tvrdil, že v lokalitě „Rakovické chalupy“ je v územním plánu vymezeno zastavitelné území, které je však nyní stále polem, a přesto bylo posuzováno z hlediska vlivu hluku a k jeho ochraně byla umístěna protihluková stěna. Stěžovateli tedy není jasné, v čem spočívá soudem uváděná „objektivní okolnost“ odůvodňující posouzení pole (lokality „Rakovické chalupy“) jako chráněného prostoru z pohledu vlivů stavby na životní prostředí a v čem se od této lokality liší nemovitosti stěžovatele, které se nacházejí rovněž v zastavitelném a dokonce i zastavěném území, aniž jsou taktéž předmětem shodného posouzení. Jestliže je důvodem ochrany zastavitelnost území podle územního plánu, pak by měla být při rovnosti práv poskytnuta ochrana i zastavitelnému pozemku stěžovatele. Pozemek stěžovatele je v zastavitelném území určeném k funkčnímu využití pro bydlení.

IV.

[20] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou. Trvá na zákonnosti napadených rozhodnutí I. i II. a odkazuje na napadený rozsudek. Ve stručnosti sděluje, že trvá na závěru, že přestavba stodoly na rekreační chalupu nebyla vůbec zahájena, a tudíž stavební povolení pozbylo platnosti.

V.

[21] Osoba zúčastněná na řízení souhlasí s napadeným rozsudkem a navrhuje kasační stížnost zamítnout. Krajský soud zcela správně shledal, že stěžovatel dovozoval platnost stavebního povolení v zásadě z toho, že byla na pozemku vybudována jímka a ve stodole byla vybetonována podlaha, aniž by specifikoval či prokázal, jaké konkrétní práce byly provedeny. Vybudování jímky krajský soud správně posoudil jako nerozhodné v projednávané věci, neboť k jejímu vybudování bylo vydáno samostatné stavební povolení. Vybetonování podlahy stodoly nelze považovat za součást přestavby na rekreační chalupu. Stěžovatelem uváděné provedené práce nezahrnují konstrukční prvky související s naplňováním smyslu vydaného stavebního povolení z roku 1980.

pokračování

[22] Ke stěžovatelu požadavku na nutnost předchozího poučení ze strany krajského soudu o tom, že není prokázáno zahájení přestavby stodoly do dvou let ode dne právní moci stavebního povolení, poukazuje osoba zúčastněná na řízení, že soudní řád správní takovou poučovací povinnost správním soudům neukládá. Jestliže měl stěžovatel za to, že správní orgány nesprávně aplikovaly právní předpisy týkající se dopadu hluku na nemovitosti stěžovatele, které posoudily jako stodolu a přilehlé zbořeniště, pak měl v rámci podané správní žaloby tvrdit a prokázat opak, tedy to, že jeho nemovitosti znaky chráněných prostorů naplňují. Jakými důkazy uvedené tvrzení stěžovatel prokáže, je čistě na jeho uvážení a nepodléhá poučovací povinnosti soudu.

[23] Podle osoby zúčastněné na řízení stěžovatel prodloužení lhůty k realizaci stavby podle rozhodnutí z roku 1984 v řízení nikdy netvrdil a důkazy k němu nikdy nenavrhoval. Takové tvrzení není ani obsahem bodu 22. žalobní repliky ze dne 30. 9. 2020. I pokud by takové rozhodnutí o prodloužení stavebního povolení existovalo, tak z tvrzení stěžovatele a ze zápisu kontrolní prohlídky stěžovatelovy nemovitosti vyplývá, že přestavba nebyla nikdy dokončena, a tudíž by nebyla splněna lhůta stanovená prodloužením stavebního povolení.

[24] Na pozemcích stěžovatele v době vyhlášení napadeného rozsudku žádný rodinný dům, rekreační objekt či jiný objekt naplňující znaky chráněného vnitřního prostoru nestojí a stát nebude a stěžovatel nikdy v řízení netvrdil opak. Naopak z předchozích podání stěžovatele vyplynulo, že od předmětného záměru již v minulosti upustil. Tvrzení, že by snad někdy v budoucnu rád přestavbu dokončil, je čistě spekulativní a účelové. V případě, že by se nyní stěžovatel rozhodl přestavbu realizovat, nemohla by být taková stavba zkolaudována, neboť by byla prováděna v rozporu se stavebním povolením vydaným v roce 1980, a to z důvodu nesplnění podmínky dokončení stavby ve stanovené lhůtě.

[25] Osoba zúčastněná na řízení odmítá též stěžovatelu argumentaci, podle níž přilehlá zahrada je chráněným venkovním prostorem podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Rozhodnutí o změně kultury na zahrádku z roku 1979 neprokazuje, že je pozemek zahrady chráněným venkovním prostorem. Nelze vytýkat krajskému soudu, že nepoučil stěžovatele, jakým způsobem má prokázat, že tomu tak je. Rozhodnutí o změně kultury na zahrádku správně krajský soud odmítl jakožto nadbytečný důkaz, neboť rozhodnutí staré čtyřicet let nemusí odpovídat faktickému stavu a skutečnému využití. Označení pozemku v katastru nemovitostí jako „zahrada“ s ohledem na § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví nic neznamená.

[26] Tvrzení uváděná stěžovatelem v souvislosti s lokalitou „Rakovické chalupy“ považuje osoba zúčastněná na řízení za nepravdivá. Tato lokalita je obydlena osobami, které zde trvale celoročně žijí a taktéž osobami, které zde mají objekty určené k individuální rekreaci. Všechny tyto objekty splňují požadavky na chráněné vnitřní prostory, což bylo ověřeno při místním šetření i u starostky obce Mirovice. Při posouzení stavby z hlediska vlivů na životní prostředí co se hluku týká, nejde o zohlednění budoucí možnosti využití tohoto území, jak tvrdí stěžovatel, ale o faktický stav. Nadto vybudovaná protihluková stěna chrání i objekt stěžovatele, neboť lokalita „Rakovické chalupy“ se nachází mezi jeho stodolou a nově budovanou dálnicí D4. Protihluková opatření však

nejsou umísťována v důsledku hluku z komunikace č. II/121, která se nachází vedle nemovitosti stěžovatele, ale s ohledem na právě zmíněnou dálnici D4.

VI.

[27] Stěžovatel v reakci na vyjádření osoby zúčastněné na řízení v replice setrvává na stížnostních námitkách. Předně polemizuje se skutečností, že jej měl krajský soud poučit o změně právního posuzování věci (z hlediska platnosti stavebního povolení) tak, aby jeho rozsudek v tomto ohledu nebyl překvapivý. Dodává, že skutečnost, že přestavba stodoly nebyla dokončena, nemá vliv na to, že správní orgány mají respektovat platné stavební povolení tuto přestavbu umožňující.

[28] K otázce přestavby stodoly dále dodává, že tato přestavba nevyžadovala velké stavební úpravy, nýbrž jednalo se o výstavbu pevné podlahy podle specifikace ve schválené stavební dokumentaci pro stavební povolení, která proběhla, a dále šlo o změnu způsobu využití existujícího prostoru. Součástí přestavby bylo prohloubení studně a výstavba betonové odpadní jímky. Stavební úpravy umožňující užívání uvedených nemovitostí k rekreaci tedy byly provedeny.

[29] Za nepřipadné považuje i zlehčování významu rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980 (o změně kultury na zahradu). Tato změna je dosud platná a zahrada je užívána k individuální rekreaci, tudíž jí svědčí ochrana. Správní orgány k tomu důkazy nevyžadovaly zřejmě proto, že je jim tento stav znám z úřední činnosti.

[30] Stěžovatel dále zaujímá i opětovné stanovisko k oblasti lokality „Rakovických chalup“ a setrvává na argumentaci uvedené již v kasační stížnosti.

[31] V další části repliky pak stěžovatel formuluje další kasační námitky směřující k nesprávnému posouzení věci krajským soudem. V tomto ohledu upozorňuje na nevhodnost umístění stavby dálnice D4 v blízkosti stěžovatelovy stavby bez vyřešení kolizního stavu (odsunutí komunikace II/121 dále od stěžovatelovy nemovitosti). Upozorňuje na skutečnost, že poloha další části komunikace-přeložky II/604 byla odsunuta vzhledem k blízkosti cípu lesa. Není tudíž zřejmé, proč se obdobně nepřistupovalo k umístění silnice II/121 ve vztahu ke stěžovatelovým nemovitostem. Krajský soud se s touto námitkou dostatečně nevypořádal, neboť ve stručnosti dovodil, že k takové změně nebyl důvod pro charakter stěžovatelových nemovitostí a s ohledem na stávající stav. Uvedené posouzení považuje stěžovatel za nedostatečné, což zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[32] Stěžovatel upozorňuje i na otázku odvodu dešťových vod, kterou v žalobě také namítal. Krajský soud však dospěl k nesprávnému posouzení obsaženému v odstavci 45. napadeného rozsudku. V něm tuto námitku shledal nedůvodnou proto, že považoval tvrzení o tom, že do příkopu u stěžovatelovy nemovitosti poteče v důsledku rozšíření komunikace více vody, za ničím nepodloženou hypotézu. Stěžovatel poukazuje na skutečnost, že setrvale napadá nefunkčnost a nedostatečnost stávajících příkopů podél přípojky II/121 a potřebu podmínit stavbu dálnice D4 zejména přeložky II/604, jež způsobí přivedení dešťové vody z nových vozovek II/604 do příkopů podél silnice II/121, prověřením odvodu vody příkopy a vybudováním dostatečně kapacitního odvodu

pokračování

dešťových vod. Takové požadavky standardně správní orgány při výstavbě požadují, není proto důvod, aby v daném případě takto nepostupovaly.

VII.

[33] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[34] Kasační stížnost je důvodná.

[35] Jak již shora uvedeno, stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu mimo jiné pro jeho nepřezkoumatelnost, jež má spočívat v nedostatečném odůvodnění. Namítá též vady v dokazování, což by představovalo vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Těmto kasačním námitkám se Nejvyšší správní soud věnoval především, neboť by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by napadený rozsudek nebo jemu předcházející řízení takové nedostatky vykazovalo. Uvedené vady jsou natolik závažné, že se jimi Nejvyšší správní soud zabývá i tehdy, pokud je stěžovatel nenamítá, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přitom shledal, že uvedené výtky směřující k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a vadám řízení předcházejícího jeho vydání mají své opodstatnění.

[36] Judikatura Nejvyššího správního soudu setrvalé vychází z toho, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána mimo jiné tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). Současně však platí, že soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí žalobní argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí věnoval všem stěžejním námitkám účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33).

[37] Stěžovatel nedostatek důvodů spatřuje v tom, že mu napadený rozsudek neposkytuje odpověď na otázku, na základě čeho krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatelova zahrada neslouží k rekreačním účelům, a není tudíž venkovním chráněným prostorem podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. V žalobě přitom stěžovatel tvrdil, že žalovaný posoudil charakter jeho nemovitostí vadně, neboť k rekreaci užívá mimo jiné i zahradu, ta tudíž spadá pod definici chráněného venkovního prostoru podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Krajský soud v odst. 40. napadeného rozsudku uzavřel, že „[z]a uvedené situace tak nemůže být ani důvodná námitka nesprávného posouzení vlivu hluku na nemovitosti žalobce ve smyslu § 30 odst. 3 zákona o veřejném zdraví, neboť stavbu stodoly, resp. její vnitřní prostory, skutečně nelze považovat ve smyslu citovaného ustanovení za tzv. chráněné vnitřní prostory staveb, neboť uvedená stavba není určena k bydlení ani k rekreaci. Ze stejného důvodu nelze považovat přilehlý pozemek zahrady za tzv.

chráněný venkovní prostor, neboť svým charakterem nemůže být ve smyslu cit. ustanovení považována za pozemek sloužící k rekreačním účelům.“

[38] S ohledem na závěry vyplývající z výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu a citovanou část napadeného rozsudku dospěl kasační soud k závěru, že krajský soud nedostatečně vypořádal žalobní námitku týkající se zahrady jako venkovního chráněného prostoru. Krajský soud pouze obecně uvedl, že přilehlý pozemek zahrady nelze považovat za chráněný venkovní prostor. Nevysvětlil však, na základě čeho k tomuto závěru dospěl. S ohledem na skutečnost, že posouzení povahy zahrady z pohledu zákona o ochraně veřejného zdraví mohlo mít vliv na posouzení vlivů stavby dálnice D4 na životní prostředí z hlediska hluku a na možné zahrnutí pozemků stěžovatele do tohoto posouzení (což ostatně krajský soud v odst. 30. napadeného rozsudku sám uvedl), nebylo možno tuto otázku vypořádat nejasným a strohým závěrem (viz citace výše), který nebyl opřen ani o zjištěný skutkový stav věci, ani nebyl dostatečně právně odůvodněn. Z citovaných závěrů obsažených v napadeném rozsudku podle Nejvyššího správního soudu nevyplývá, z jakého důvodu není možné považovat zahradu za pozemek sloužící rekreaci ve smyslu § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. V uvedeném tudíž je napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[39] Stěžovatel namítá i vady v dokazování, jichž se krajský soud dopustil v řízení o žalobě. Má za to, že krajský soud pochybil v tom, že nepřipustil provedení důkazu rozhodnutím odboru výstavby a územního plánování ONV v Písku ze dne 28. 3. 1984, zn. Výst.332-5, 6 84-Ku/1742/83, a rozhodnutí o změně kultury na zahrádce ze dne 23. 4. 1980, čj. 459/80-Ad.

[40] Jedním ze základních projevů práva na spravedlivý proces je právo účastníka v řízení před soudem označit (navrhnout) důkazy, jejichž provedení pro zjištění (prokázání) svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také - pokud jim nevyhoví - ve svém rozhodnutí vyložit proč, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal (viz nález Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94).

[41] Shodné závěry opakovaně vyslovil i Nejvyšší správní soud. Ve své ustálené judikatuře setrvale vychází z toho, že podle zásad uvedených v § 52 s. ř. s. správní soud sám rozhodne, které z navržených důkazů provede a rovněž může provést i důkazy jiné. Při rozhodování pak vychází jak z důkazů provedených správními orgány, tak z důkazů, které provedl sám; tyto důkazy zhodnotí podle zásady volného hodnocení důkazů, tedy každý jednotlivě a všechny v jejich souhrnu a vzájemné souvislosti s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem. Ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného. Jestliže soud o některém z důkazů nerozhodne či se jím při postupu podle zásad volného hodnocení důkazů nezabývá, jedná se o tzv. opomenutý důkaz (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 -89, a ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 - 108).

pokračování

[42] Ohledně povinnosti provedení navržených důkazů při jednání Nejvyšší správní soud také například v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 61/2008 - 98, uzavřel, že „[k]rajský soud nemá povinnost provést libovolný důkaz, který mu účastníci navrhnou. Pokud by účastník navrhoval důkaz, jenž nemá s danou věcí zjevně žádnou souvislost, případně pokud by nebyl schopný ani k výzvě soudu uvést, co konkrétně má jím navrhovaný důkaz ve vztahu k danému případu dokázat, pak by soud nemusel takový důkaz provádět. Měl by ale povinnost řádně zdůvodnit, proč nepovažuje za nutné důkaz provést. Navrhnul-li však účastník v řízení před krajským soudem důkaz ve formě listiny a soud se s tímto důkazem toliko seznámil a na základě jeho obsahu zkonstatoval, že není pro danou věc relevantní, aniž by jej řádně provedl při jednání, porušil tímto postupem § 77 odst. 1 s. ř. s.“

[43] Jinými slovy, správní soud není povinen provést všechny důkazy navrhované účastníkem řízení, avšak je vždy povinen náležitě odůvodnit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl (viz také například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 - 123, a řada dalších).

[44] Jedná-li se o důkaz rozhodnutím ze dne 23. 4. 1980, čj. 459/80-Ad (o změně kultury na zahrádku), který stěžovatel v řízení navrhl a krajský soud jej jako důkaz při jednání dne 16. 2. 2021 zamítl, v odst. 25. napadeného rozsudku k tomu krajský soud uvedl, že stěžovatelem navrhovaný důkaz (rozhodnutí o přeměně kultury na zahrádku) neprovedl pro jeho nadbytečnost. Dospěl k závěru, že „uvedeným rozhodnutím, které předchází stavebnímu povolení z roku 1980 na přestavbu stodoly na rekreační chalupu, by nedošlo k objasnění žádných skutkových okolností, týkajících se postupu při přestavbě stodoly na rekreační objekt“. Uvedený postup je zcela v souladu s požadavky, jež na proces dokazování klade výše citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu. Krajský soud se ve vztahu k uvedenému důkazu nedopustil pochybení, neboť důvod, pro který odmítl provést stěžovatel navržený důkaz (jako nadbytečný), vysvětlil, a tomuto postupu tak není čeho vytknout.

[45] Namítá-li nyní stěžovatel skutečnost, že navrhoval provést důkaz rozhodnutím o změně kultury na zahrádku z roku 1980, nikoliv z roku 1979 (jako krajský soud jak v protokolu z jednání, tak i v napadeném rozsudku uvedl), kasační soud dodává, že nejde o záměnu dvou různých rozhodnutí, resp. o opomenutí důkazu (tedy rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980). Existence rozhodnutí o přeměny kultury na zahrádku z roku 1979 totiž ze správního či soudního spisu není zjevná a stěžovatel ji ani netvrdil. Je naopak zřejmé, že ze strany krajského soudu došlo pouze k chybě v psaní [v uvedení chybeného roku vydání zmíněného rozhodnutí (1979) na místo správného roku 1980]. Toto dílčí pochybení, jež je pouze administrativní povahy, nemůže mít za následek nezákonnost napadeného rozsudku v důsledku opomenutí důkazu.

[46] Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud k uvedenému dodává, že i kdyby krajský soud nepochybil v uvedení nesprávného roku vydání zmíněného rozhodnutí a uvedl jeho správné datum vydání (23. 4. 1980), pak stále platí důvod, pro který tento důkaz nepřipustil (viz odst. 25. napadeného rozsudku citovaný výše v odst. [39]). Není totiž pochyb o tom, že stěžovatelem navrhované rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980 bylo vydáno ještě v době před vydáním rozhodnutí o povolení stavby ze dne 4. 6. 1980.

[47] Stěžovatel v této souvislosti také namítá, že rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980 mělo prokázat jeho úmysl užívat pozemek zahrady k rekreaci. Z repliky stěžovatele ze dne 30. 9. 2020, v níž tento důkaz navrhl, však jednoznačně vyplývá, že uvedený důkaz navrhl k prokázání tvrzení o přestavbě stodoly na chalupu sloužící k rekreaci, nikoliv k tvrzení týkajícímu se charakteru zahrady. I proto krajský soud nepochybil, pokud navrhovaný důkaz neprovedl, neboť i z tohoto pohledu se jevil jako nadbytečný. Povinností správního soudu není domýšlet a namísto účastníka řízení dedukovat, jaké důkazy k prokázání jakých tvrzení slouží, tedy namísto účastníka přiřazovat navržené důkazy k jednotlivým tvrzením či domýšlet, jaké další skutečnosti by z navržených důkazů mohly být prokázány. Je vždy věcí účastníka řízení nejen tvrdit skutečnosti, jež jsou mu ku prospěchu, ale i k těmto jednotlivým tvrzením navrhnout konkrétní důkazy, jimiž lze tvrzené skutečnosti prokázat. Právě tím plní svoji povinnost tvrzení a povinnost důkazní. Pokud tedy účastník řízení určitý důkaz označí k prokázání jiných tvrzení, než jím mohou být prokázána, není pochybením soudu, jestliže takový důkaz neprovede. Z pohledu prokazované skutečnosti je totiž důkazem nadbytečným či nepotřebným.

[48] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá, že v řízení o žalobě jako důkaz navrhoval provést Rozhodnutí odboru výstavby a územního plánování ONV v Písku ze dne 28. 3. 1984, zn. Výst.332-5, 6 84-Ku/1742/83, (dále také jen „rozhodnutí z roku 1984“), avšak krajský soud tento důkazní návrh zamítl. Nejvyšší správní soud ve správním či soudním spise uvedenou listinu nedohledal. Pouze v obsahu repliky ze dne 30. 9. 2020 k vyjádření žalovaného stěžovatel zmiňuje rozhodnutí z roku 1984, a to v souvislosti s návrhem důkazu „projektovou dokumentací schválenou rozhodnutím z roku 1984“, jenž měl sloužit k prokázání žalobního tvrzení namítajícího vadné posouzení charakteru nemovitosti (stodoly) jako chráněného vnitřního prostoru podle zákona o ochraně veřejného zdraví za účelem posouzení limitů hluku (viz strana 87 spisu krajského soudu). Samotné rozhodnutí z roku 1984 však jako důkaz stěžovatel nenavrhl.

[49] Ze spisu krajského soudu ale vyplývá, že stěžovatel navrhl v replice ze dne 30. 9. 2020 k vyjádření žalovaného v souvislosti s námitkou vadného posouzení charakteru stěžovatelovy nemovitosti – stodoly jako stavby pro rodinnou rekreaci, a tudíž z hlediska zákona o ochraně veřejného zdraví jako chráněného vnitřního prostoru, u nějž je třeba zohlednit splnění limitů hluku následující důkazy: 1) rozhodnutí o přípustnosti stavby ze dne 4. 6. 1980, sp. zn. Výst. 332-6/1047/80/Vo, 2) projektovou dokumentaci na přestavbu rekreační chalupy potvrzenou rozhodnutím z roku 1984, 3) rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980, č. j. 459/80-Ad, o změně kultury pozemku na zahradu, 4) povolení stavby studny a septiku ze dne 6. 5. 1977 a 5) fotografie septiku – jímky. Z toho důkazy uvedené sub 1) a 2) nadto stěžovatel označil již žalobě.

[50] Z obsahu protokolu z jednání konaného u krajského soudu dne 16. 2. 2021 vyplývá, že krajský soud důkazy uvedené výše sub 1) a 4) provedl a dále provedl i důkaz další listinou - zakreslením a ověřením dokumentace skutečného provedení stavby studny z 16. 3. 2016. V protokolu z jednání dále zaznamenal, že stěžovatel navrhl k důkazu „rozhodnutí o změně kultury na zahrádku z roku 1979“ [důkazu sub 3)]. Tento důkaz, stejně jako ani žádný další, však již neprovedl a vyhlásil usnesení, že „[d]osud neprovedené důkazní návrhy se zamítají“, aniž tyto dosud neprovedené důkazní návrhy v protokolu jakkoliv upřesnil. Nelze tak zjistit, zda těmito „dosud neprovedenými důkazy“ byly jen ty, které

pokračování

v protokolu výslovně zmínil (což by se týkalo pouze rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980, chybně krajským soudem označeného jako rozhodnutí z roku 1979), nebo zda takto zamítl veškeré důkazní návrhy, které stěžovatel v průběhu řízení o žalobě učinil, tedy i důkazů navržených v replice ze dne 30. 9. 2020 (viz výše). Krajský soud přitom podle obsahu protokolu z jednání ani dotazem u stěžovatele neověřil, zda na provedení jím dříve navržených důkazů [tedy i důkazů sub 2) a 5)] trvá či nikoliv. Není tak zřejmé, zda je krajský soud opomenul (čemuž nasvědčuje obsah protokolu z jednání), nebo zda je sice jako důkaz zamítl vyhlášeným usnesením a v napadeném rozsudku opomněl odůvodnit, proč tyto důkazy neprovedl.

[51] Jak vyplývá z výše citované judikatury, i důkazem, který správní soud nehodlá provádět, je povinen se zabývat do té míry, že vysvětlí důvody, pro které jeho provedení nepovažuje za potřebné, vhodné či opodstatněné. Takto má postupovat již při jednání, při němž dokazování provádí, a následně je povinen tento svůj postup opět odůvodnit i v rozsudku.

[52] Z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmá žádná úvaha krajského soudu ohledně důkazů označených výše sub 2) a 5), stejně jako z napadeného rozsudku nevyplývají ani žádná skutková zjištění a hodnocení provedeného důkazu - zakreslení a ověření dokumentace skutečného provedení stavby studny z 16. 3. 2016. Všechny tyto důkazy však směřovaly k prokázání tvrzení o nesprávném posouzení charakteru stěžovatelových nemovitostí. To přitom byla i podle krajského soudu v nynější věci otázka stěžejní. Krajský soud v napadeném rozsudku nevyložil, proč uvedené důkazy ke stěžejní sporné otázce odmítl provést a z jakých důvodů tak učinil. Stěžovatelova argumentace týkající se zahájení přestavby stodoly na chalupu sloužící k rekreaci, kterou stavěl do opozice vůči závěru žalovaného o tom, že přestavbu stodoly vůbec nezahájil, a proto vydané stavební povolení ze dne 4. 6. 1980 pozbylo platnosti, představovaly důkazní návrhy, jež mohly mít vliv na posouzení věci samé. Jejich opomenutí tudíž představuje vadu řízení, jež mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[53] Kasační soud tedy dospěl k závěru, že krajský soud se v procesu dokazování dopustil pochybení, a to tím, že navržené důkazy opomněl, resp. v napadeném rozsudku blíže neodůvodnil, proč tyto navržené důkazy (pokud je jako důkazy zamítl, což z obsahu protokolu ze dne 16. 2. 2021 nelze bez pochyb zjistit) neprovedl. Jednalo se o důkazy vztahující se ke stěžejní sporné otázce charakteru stěžovatelových nemovitostí (zejména stodoly). Stejně tak neučinil ani žádná skutková zjištění a nehodnotil postupem podle § 77 odst. 2 s. ř. s. důkaz již zmíněnou dokumentací skutečného provedení stavby studny.

[54] Nejvyšší správní soud také nepřehlédl, že předmětem žalobních námitek byl závěr žalovaného, podle něž stavební povolení na přestavbu stodoly ze dne 4. 6. 1980 je neplatné proto, že stěžovatel se stavebními pracemi vůbec nezapočal. Správnost tohoto závěru tudíž měl krajský soud přezkoumat. Ten však své závěry v otázce přestavby stodoly založil na odlišné premise, podle níž stavební povolení zaniklo proto, že stěžovatel nezačal se stavbou (přestavbou stodoly na rekreační chalupu) ve lhůtě 2 let od právní moci stavebního povolení. Pro tento závěr ale dosud nejsou v řízení dostatečné podklady a krajský soud potřebná zjištění nečinil (žalovaný dříve také ne, jelikož uvedenou otázku

uchopil odchylně od krajského soudu). Krajský soud tudíž svůj závěr založil na skutečnostech, jež dosud nebyly v řízení zjišťovány. I tato skutečnost zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[55] Stěžovatel dále namítá, že se krajský soud dostatečně nezabýval jeho požadavkem na odsunutí části silnice (rozšíření komunikace II/121), jež je umístěna v bezprostřední blízkosti jeho stavby (cca 0,5m). Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než se stěžovatelem souhlasit.

[56] K námitce odsunutí silnice (části komunikace II/604 v místě rozšíření) krajský soud uvedl v bodě 44. napadeného rozsudku, že „[p]okud žalobce namítal možnost trasování komunikace dále od jeho nemovitosti, nelze než dodat, že s ohledem na stávající stav a charakter nemovitosti žalobce nebyl dán k takové změně trasování důvod a žalobce se pouze z titulu sousedící stavby nemůže domáhat změny umístění stavby komunikace. Lze tedy uzavřít, že nezpracování jiné varianty řešení situace v části komunikace II/604 není vadou průběhu posouzení vlivů na životní prostředí, když ve vztahu k nemovitostem žalobce nebyl pro variantní řešení dán důvod“.

[57] Obecně by bylo možno citované vypořádání žalobní námitky považovat za přezkoumatelné. Ne však v daném případě. Uvedenou žalobní námitku o blízkosti části dálnice D4 ve vztahu k nemovitostem stěžovatele shora popsáním způsobem totiž krajský soud vypořádal tak, že variantní řešení nebylo potřebné právě pro charakter stěžovatelových nemovitostí. Pokud by charakter uvedených nemovitostí krajský soud posoudil dostatečně a přezkoumatelně, pak by skutečně bylo nadbytečné se uvedenou žalobní námitkou o odsunutí komunikace zabývat více, než jak krajský soud učinil. S ohledem na skutečnost, že v části týkající se posouzení charakteru stěžovatelových nemovitostí ale krajský soud pochybil, a to jednak v procesu dokazování, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, ale i proto, že svoje závěry opřel o skutečnosti v řízení nezjišťované, což vede k nepřezkoumatelnosti těchto jeho závěrů, otázka charakteru stěžovatelových nemovitostí dosud spolehlivě vyřešena nebyla. Nejvyšší správní soud tudíž nemohl přezkoumat, zda krajský soud charakter nemovitostí posoudil správně. Mělo-li však mít posouzení charakteru nemovitostí vliv na vypořádání námitky týkající se řešení kolizní situace, tedy blízkosti silnice II/121 ve vztahu k nemovitostem stěžovatele, pak je nutno považovat také stávající vypořádání námitky o blízkosti komunikace ve vztahu ke stěžovatelovým nemovitostem za nedostatečné.

[58] Stěžovatel dále namítá, že v lokalitě „Rakovické chalupy“ je v územním plánu vymezeno zastavitelné území, které je nyní stále polem, a přesto na rozdíl od stěžovatelových nemovitostí bylo posuzováno z hlediska vlivu hluku a k jeho ochraně byla umístěna protihluková stěna. V průběhu správního řízení, ale ani v žalobě, však stěžovatel tuto argumentaci neuplatňoval. Žalovaný, stejně jako posléze krajský soud, tudíž neměli povinnost ani důvod se touto otázkou sami zabývat. S ohledem na tuto skutečnost je uvedená kasační námitka nyní nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovateli nic nebránilo se touto námitkou bránit již v žalobě; v takovém případě by bylo povinností krajského soudu i tuto námitku vypořádat. Jestliže ji však stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, jedná se o námitku, kterou kasační soud není oprávněn posuzovat.

pokračování

[59] Dalšími stížnostními námitkami uplatněnými ze zbylých kasačních důvodů se pro výše uvedené Nejvyšší správní soud zabývat nemohl. Dospěl-li k závěru, že řízení před krajským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonný rozsudek, resp. že dílem je napadený rozsudek též nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, nebylo možné usuzovat na důvodnost či nedůvodnost námitek ve vztahu k takovému rozhodnutí, jestliže výsledkem bezvadného procesu by mohlo být rozhodnutí jiné. Nemohl tedy ani zaujmout stanovisko ke sporné otázce o charakteru nemovitostí stěžovatele a posouzení vlivů na životní prostředí s ohledem na tyto nemovitosti.

[60] V dalším řízení tedy krajský soud uvede důvody, pro které dovodil, že zahrada stěžovatele není pozemkem, který naplňuje definici chráněného venkovního prostoru podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. Dále opětovně uváží o důkazních návrzích stěžovatele uvedených v odst. [44] sub 2) a 5), popřípadě i dalších, pokud takové stěžovatel označí, tedy zváží potřebu jejich provedení pro posouzení a rozhodnutí této věci vzhledem k tvrzením stěžovatele, jež v řízení uplatňuje o charakteru jeho nemovitostí. Za předpokladu, že z uvedených důkazů či kteréhokoliv z nich hodlá krajský soud činit jakákoliv skutková zjištění, je povinen příslušný důkaz nejprve provést při jednání, které za tím účelem nařídí. Neshledá-li provedení navrženého důkazu pro posouzení věci potřebným, důvod tohoto svého postupu řádně vyloží v novém rozsudku (a předtím též při jednání, bude-li nařízeno) takovým způsobem, aby bylo beze všech pochyb zjevné, že vypořádal veškeré stěžovatelem navržené důkazy a žádný z nich neopomněl. Na základě takto doplněného dokazování krajský soud znovu posoudí spornou otázku týkající se charakteru nemovitostí stěžovatele a povinnosti zohlednění těchto nemovitostí v rámci posouzení vlivů na životní prostředí. V návaznosti na posouzení charakteru nemovitostí stěžovatele posoudí krajský soud i namítaný požadavek stěžovatele na odsunutí vozovky nacházející se v blízkosti jeho nemovitostí, kterým se dosud s odkazem na charakter stěžovatelových nemovitostí nezabýval. Teprve poté o věci opětovně rozhodne.

VIII.

[61] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 části věty první před středníkem s. ř. s. V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[62] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

